

stodvadsaťdva dni predtým

Po poslednej hodine prvého týždňa na Culver Creeku som vošiel do štyridsattrojky a naskytol sa mi nezvyčajný pohľad: drobnučký Plukovník sa hore bez skláňal nad žehliacou doskou a svoju ružovú košelu bral útokom. Ako s nadšením žehlil, z čela a z hrude mu stekal pot. Pravou rukou posúval žehličku po celej dĺžke košele s takou energiou, že jeho dýchanie sa temer rovnalo chabému dýchaniu Dr. Hydea.

„Mám rande,“ vysvetľoval. „Toto je stav núdze.“ Odmlčal sa, aby chytil dych. „Vieš,“ nádych, „žehliť?“

Podišiel som k ružovej košeli. Bola dokrkvaná, akoby ju prežúvalo stádo kráv. Kiežby Plukovník nezhúžval všetky svoje veci do náhodných zásuviek komody. „Myslím, že ju máš skrátka zapnúť do elektriny a pritlačiť ku košeli,“ povedal som. „Ja neviem. Veď ja ani neviem, že máme žehličku.“

„My nie. Táto je Takumiho. Ale ani Takumi nevie žehliť. A keď som sa spýtal Aljašky, začala jačať: ‚Nebudeš na mne praktizovať patriarchálnu paradigmu.‘ Och, bože, musím si zapáliť. Musím si zapáliť, ale nemôžem smrdieť cigaretami pred Sarinými rodičmi. Okej, seriem na to. Zapálime si v kúpeľni s pustenou sprchou. Zo sprchy ide para. Para zbavuje pleť vrások, však?“

„Mimochodom,“ povedal, kým som ho nasledoval do kúpeľne, „ak si chceš vnútri počas dňa zapáliť, stačí ak pustíš sprchu. Dym pôjde s parou hore do odsávača.“

Vedecky to nedávalo zmysel, no zdalo sa, že to zaberá. Slabý tlak vody a nízka ružica urobili sprchu úplne nepoužiteľnou na každodennú očistu. Ale zato slúžila výborne ako pohlčovač cigaretového dymu.

Žiaľ, nič podobné sa nedalo povedať o tej nešťastnej žehličke. Plukovník sa ešte raz pokúsil žehliť – „zatlačím ešte silnejšie a uvidíme, či to pomôže“ –, ale nakoniec si ju obliekol pokrčenú. Zladil ju s modrou kravatou s horizontálnymi prúžkami a malými ružovými plameniakmi.

KAM ZMIZLA ALJAŠKA

„Jediná vec, ktorú ma môj všivavý otec naučil,“ vravel Plukovník a svižne si prepletal kravatu do perfektného uzlíka, „je uviazať si kravatu. Čo je zvláštne, pretože si neviem vybaviť, či na sebe vôbec niekedy kravatu mal.“

V tej chvíli zaklopala na dvere Sara. Videl som ju predtým raz alebo dvakrát, ale Plukovník mi ju nikdy nepredstavil a ani v ten večer na to nenastala príležitosť.

„Môjbože. Nemôžeš si aspoň vyžehliť košeľu?“ opýtala sa, hoci Plukovník práve stál nad žehliacou doskou. „Ideme von s *našími*.“ V modrých letných šatách vyzerala dosť dobre. Dlhé svetlé vlasy mala v drdole a okolo tváre jej padali uvoľnené pramienky. Vyzerala ako filmová hviezda – a mrcha.

„Pozri, snažil som sa zo všetkých síl. Nemáme všetci slúžky, ktoré by nám žehlili veci.“

„Chip, ten komplex menejcennosti ťa robí ešte menším.“

„Kriste, môžeme odtiaľto vypadnúť bez hádky?“

„Chcem len povedať, že je to *opera*. Pre mojich rodičov je to strašne dôležité. Vieš čo, kašli na to. Tak poďme.“ Mal som sto chutí odísť, ale pripadalo mi to hlúpe, keďže som bol v kúpeľni a Sara stála vo dverách. Jednu ruku mala založenú vbok a druhou sa hrala s kľúčmi od auta, akoby tým chcela povedať: *Podme už*.

„Mohol by som si obliecť hoci aj smoking a tvoji rodičia by ma aj tak neznašali!“ zakričal Plukovník.

„To nie je moja chyba! Ty si si ich znepriatelil!“ Zdvihla pred ním kľúče od auta. „Pozri, buď okamžite vypadneme, alebo nepôjdeme vôbec.“

„Jebem na to. Nikam s tebou nejdem,“ odsekol Plukovník.

„Fajn. Tak ti prajem krásny večer.“ Sara tresla dverami tak silno, až veľký životopis Leva Tolstého (posledné slová: „Pravdou je... dosť mi na tom záleží... čo oni...“) spadol z poličky a s buchotom pristál na dlážke ako ozvena trieskajúcich dverí.

„AAAAACH!!!!!!!!!!!!“ zreval Plukovník.

„Takže, to je Sara.“

„Áno.“

„Milá.“

Plukovník sa zasmial, kľakol si vedľa minichladničky a vytiahol fľašu mlieka. Otvoril ju, nalial ju do seba. Nato zvrátil tvár, odkašlal si a posadil sa na sedačku s fľašou medzi nohami.

„Je kyslé alebo čo?“

„Jaj, mal som ti to povedať skôr. Toto nie je mlieko. Je to päť dielov mlieka a jeden diel vodky. Volám to ambrózia. Nápoj bohov. V mlieku tú vodku nie je veľmi cítiť, takže ma Orol neprichytí, pokiaľ si sám neodpije. Nevýhodou je, že to chutí ako skysnuté mlieko s čistým liehom, ale je piatok večer, Rambo, a moja frajerka je piča. Chceš ochutnať?“

„Myslím, že ani nie.“ Okrem niekoľkých usrknutí šampanského na Nový rok pod prísny dohľadom rodičov som nikdy žiadny alkohol nepil a ambrózia nevyzerala ako nápoj, s ktorým by som mal začať. Počul som, ako vonku zvoní telefón. Ak vezmeme do úvahy fakt, že 190 študentov sa delí o päť telefónnych automatov, udivilo ma, ako zriedkavo zvoní. Nemohli sme mať mobily, ale všimol som si, že niektorí týždňovní sráči ich aj tak majú. A väčšina nás – obyčajných – volá svojim rodičom, presne ako ja, pravidelne, takže rodičia volajú len vtedy, keď deti zabudnú.

„Vezmeš to?“ spýtal sa ma Plukovník. Nebavilo ma, že sa ma snaží buzerovať, ale na hádku som nemal chuť.

V šere zamorenom hmyzom som prešiel k telefónu medzi štyridsaťštvorkou a štyridsaťpätkou. Po oboch stranách automatu boli fixkou a perom popísané tucty telefónnych čísel a tajných odkazov (205 555 1584; *Tommy na letisku o 4.20*; 773 573 6521; *JG – Kuffs?*). Telefonovanie z automatu si vyžadovalo veľkú dávku trpezlivosti. Zdvihol som telefón asi na deviate zazvonenie.

„Môžeš zísť po Chipa?“ opýtala sa Sara. Znelo to, akoby volala z mobilu.

KAM ZMIZLA ALJAŠKA

„Hej, vydrž.“

Obrátil som sa a Plukovník mi stál rovno za chrbtom, akoby vedel, že to bude ona. Podal som mu slúchadlo a prešiel do izby.

O chvíľu si cez hustý a nehybný alabamský vzduch neskorého večera razilo cestu k našej izbe päť slov: „Aj ty si trhni nohou!“ zareval Plukovník.

Vrátil sa do izby, sadol si na gauč s ambróziou v ruke a spustil: „Tvrdí, že som bonzol Paula a Maryu. O tom hovorili tí sráči. Že som ich bonzol. Ja. Preto mi našťali do topánok. Preto ťa takmer zabili. Lebo bývaš so mnou a oni tvrdia, že som bonzák.“

Snažil som sa spomenúť si, kto je Paul a Marya. Tie mená mi boli povedomé, ale za posledný týždeň som ich počul toľko, že som si ich nevedel priradiť k tvárom. Vtom som si spomenul prečo: nikdy som ich nevidel. Vyhodili ich minulý rok, pretože spáchali trifectu.

„Ako dlho ste spolu chodili?“ opýtal som sa.

„Deväť mesiacov. Nikdy sme spolu nevychádzali veľmi dobre. Chcem povedať, ani som ju veľmi nemal rád. Tak napríklad, moji rodičia – keď bol otec nasratý, tak sa ožral a zmlátil mamu. A potom bol zrazu úplne milý a správali sa k sebe ako počas medových týždňov. Ale so Sarou sme medové týždne nikdy nemali. Kriste, ako si môže myslieť, že som bonzák? Viem, viem: Prečo sme stále spolu?“ Prešiel si rukou po hlave, zovrel hrst vlasov a povedal: „Asi s ňou zostávam, lebo ona zostáva so mnou. A nie je to práve najľahšie. Som zlý frajer. Ona je zlá frajerka. Zaslúžime si jeden druhého.“

„Ale...“

„Nemôžem uveriť, že si to myslia,“ nedalo mu to pokoja, keď kráčal k polici s knihami a vybral z nej lexikón. Doprial si riadny dúšok ambrózie. „Skurvení týždňoví sráči. Určite ich bonzol niekto z nich a potom to hodil na mňa, aby zahladil stopy. Aj tak je dnes super noc na to, aby som zostal doma. Zostanem tu s Rambom a ambróziou.“

„Ale ja stále...“ začal som. Chcel som povedať, že nechápem, ako môže bozkávať niekoho, koho pokladá za bonzáka, ak byt bonzákom

je tá najhoršia vec na svete, ale Plukovník ma prerušil: „Už o tom nechcem počuť ani slovo. Vieš, aké je hlavné mesto Sierra Leone?“

„Nie.“

„Ani ja,“ povedal, „ale chcem to zistiť.“ A hneď nato strčil nos do knihy a tým sa náš rozhovor skončil.

stodesať dní predtým

Ukázalo sa, že zvládnuť školu je ľahšie, ako som očakával. Moja úchylka tráviť čas čítaním mi poskytovala jednoznačnú výhodu pred priemerným študentom Culver Creeku. Na konci tretieho týždňa sa množstvo decák spálilo ako pražitto, lebo celé dni vykecávali v snečnom pseudoparčíku medzi internátmi. Ja som bol však úplne biele: ja som sa učil.

Na hodinách som, pravdaže, počúval. Ale v to stredajšie ráno, keď začal Dr. Hyde rozprávať o tom, ako buddhisti veria, že všetky veci sú poprepájané, som sa pristihol, ako hľadím von z okna. Díval som sa na zalesnený kopec na opačnej strane jazera. A z Hydeovej triedy sa zdali všetky veci prepojené. Zdalo sa, že stromy zaodeli kopec. Keď som si myslel, že si nikdy nevyšimnem jednotlivé nitky na Aljaškinom oranžovom priliehavom tielku (ktoré mala v ten deň na sebe), ako som pre les nevidel stromy. Všetko to bolo tak zložito spletené dokopy, že nemalo význam myslieť na jeden strom nezávisle od toho kopca. V tej chvíli som začul svoje meno a vedel som, že mám problém.

„Pán Halter,“ prerušil svoj výklad Starý muž. „Ja si tu namáham svoje pľúca kvôli vášmu vzdelávaniu. Napriek tomu sa zdá, že *niečo* tam vonku vás upútalo tak, ako som to ja nedokázal. Ráčite nám prezradiť, čo ste tam vonku objavili?“

Lapal som po dychu. Celá trieda na mňa upierala zrak a ďakovala Bohu, že *nie sú* mnou. Dr. Hyde to už urobil trikrát, teda vyhodil decká z triedy, pretože nedávali pozor alebo si medzi sebou posielali lístočky.

KAM ZMIZLA ALJAŠKA

„Mhm, ja som sa len pozeral von na, mhm, na kopec a premýšľal som, mhm, o tých stromoch a lese, ako ste predtým vraveli, o tom...“

Starý muž, ktorý očividne neznášal nezmyselné táranie, ma prerušil: „Musím vás požiadať, aby ste opustili triedu, pán Halter. Môžete ísť von a objavovať vzťah medzi mhmstromami a mhmlesom. Zajtra, keď budete pripravený brať túto hodinu vážne, vás tu veľmi rád uvítam.“

Ani som sa nepohol. V ruke som zvieral pero, zošit som mal otvorený, tvár mi celá sčervenala. Vystrčil som sánku, čo bol starý obranný trik, ktorým som používal, keď som nechcel vyzeráť smutne alebo vystrašene. Počul som, ako sa za mnou pohla stolička. Obrátil som sa a zbadal Aljašku, ktorá sa postavila a prehodila si ruksak cez plece.

„Prepáčte, ale toto je fakt sprostosť. Nemôžete ho len tak vyhodit' z triedy. Každý boží deň celú hodinu monotónne meliete a my sa nesmieme pozrieť ani von z *okna*?“

Starý muž zazrel na Aljašku ako býk na matadora. Potom zdvihol ruku k svojej ochabnutej tvári a pomaly si mädlil biele strnisko. „Päťdesiat minút denne, päť dní v týždni budete dodržiavať moje pravidlá. Inak prepadnete. Voľba je len na vás. A teraz von! Obaja!“

Schoval som si zošit do ruksaku a ponížene som opustil triedu. Len čo sa za mnou zavreli dvere, cítil som, ako ma niekto poklepkáva po pleci. Otočil som sa, ale nikto tam nebol. Otočil som sa na druhú stranu a uvidel Aljašku so širokým úsmevom. Pokožka medzi jej očami a spánkami sa zvrátila do tvaru hviezdice. „Najstarší trik v dejinách,“ povedala, „ale každý na to skočí.“

Pokúsil som sa o úsmev, no nemohol som prestať myslieť na Dr. Hydea. Bolo to horšie ako ten incident s izolepou, pretože to, že ma neznášajú všetci Kevinovia Richmanovia na svete, som vedel už dávno. Moji učitelia však vždy boli oddanými členmi fanklubu Milesa Haltera.

„Vravela som ti, že je to kretén,“ pokračovala.

„Podľa mňa je génius. Mal pravdu. Nepočúval som.“

„Fajn, ale nemusel kvôli tomu vystrájať ako debil. Potreboval ukázať svoju moc tým, že ťa poníži?! Tak či tak,“ pokračovala, „jedinými skutočnými géniami sú umelci: Yeats, Picasso, García Márquez: géniovia. Doktor Hyde: zatrpknutý starý muž.“

Zrazu vyhlásila, že kým sa skončí hodina, ideme hľadať štvorlístky. Tiež povedala, že by sme si mohli ísť zapáliť s Plukovníkom a Takumim, „ktorí sú obaja absolútni idioti, pretože nevypadli z triedy rovno za nami.“

Keď Aljaška Youngová sedí s prekríženými nohami na sviežom zelenom ďatelinovom záhone, hľadá štvorlístky, nakláňa sa dopredu a v jej značne veľkom výstrihu sa trbliece jej svetlá pokožka, je jednoduchým faktom stavby a vnútorných pochodov mužského tela, že je úplne nemožné pridať sa k hľadaniu ďateliny. Dostal som sa do maléru už len preto, že som sa pozeral tam, kam som nemal, ale i tak...

Po dvojinútovom prehrabávaní uchočila dlhými špinavými nechtami jednu ďatelinu s tromi lístkami normálnej veľkosti a jedným zakrpatencom. Vzápätí sa pozrela na mňa a ja som nestihol odvrátiť zrak.

„Napriek tomu, že si sa *očividne* nepodielal na hľadaní štvorlístka, ty úchylák,“ vyhlásila sarkasticky, „chcela by som ti túto ďatelinu darovať. Navyše, šťastie je pre hlupákov.“ Zovrela nedorastený lístok nechtami palca a ukazováka a odtrhla ho. „Tak,“ prihovorila sa ďateline, „už nie si genetické monštrum.“

„Okej, ďakujem,“ len na to som sa zmohol. Zazvonilo a Takumi s Plukovníkom sa objavili vo dverách ako prví. Aljaška na nich uprene civela.

„Čo je?“ spýtal sa Plukovník. Ale ona len zagúľala očami a odkráčala preč. Potichu sme sa vydali za ňou pomedzi internáty a potom na druhú stranu futbalového ihriska. Vošli sme do lesa a cestičkou okolo jazera sme prišli na poľnú cestu. Plukovník dobehol Aljašku. Začali sa o niečom potichu hádať, takže som im nerozumel ani slovo. Evidentne však boli podráždení. Napokon som sa spýtal Takumiho, kam vedie táto cesta.

KAM ZMIZLA ALJAŠKA

„Cestou by som to nenazýval, ale vedie do senníka,“ povedal. „Takže možno ideme tam. Ale skôr do fajčiarskeho brlohu. Veď uvidíš.“

Les odtiaľ vyzeral úplne inak než z triedy Dr. Hydea. Zem pokrývala hrubá vrstva konárov, hnijúceho borovicového ihličia a zelených ostružinových kríkov. Cestička sa vinula popri vysokých a stihlych boroviciach. Ich pichľavé ihličie nám poskytovalo príjemný tieň. Nižšie duby a javory, ktoré z triedy Dr. Hydea nebolo vidieť, pretože ich zakrývali majestátnejšie borovice, prejavovali náznaky dosiaľ teplotne nepredvídateľnej jesene: ešte zelené listy totiž začali opadávať.

Prišli sme k provizórnemu mostíku nad potokom, ktorý sa tiež nazýval Culver Creek. Na betóne, čo tvoril mostík, bola položená len tvrdá preglejka. Culver Creek bol kľukatý potôčik, ktorý tiekol po celom obvode školského areálu. Z druhej strany mosta k nemu viedla nenápadná cestička, ktorá prudko klesala dolu strmým svahom. Ani nie tak cestička, ako sled stôp – tu zlomený konár, tam poličko pováľanej trávy – mi prezradili, že už tadiaľto nejakí ľudia išli. Ako sme v zástupe kráčali dolu, Aljaška, Plukovník, Takumi a ja, každý pridržel tomu druhému hrubý javorový konár, ktorý zahatil cestu a podával ho ďalšiemu, pokiaľ som ho ja, posledný v rade, nepustil za seba. Pod mostom bola úplná oáza. Betónová platňa, asi deväťdesiat centimetrov široká a tri metre dlhá, s modrými plastovými stoličkami dávno ukradnutými z nejakej triedy. Prvý raz za dlhé týždne som necítil to ukrutné teplo, a to vďaka chladnému potoku a tieňu mosta.

Plukovník rozdal cigarety. Takumi odmietol a my sme si zapálili.

„Ja len vravím, že nemá žiadne právo sa nad nami povyšovať,“ pokračovala Aljaška vo svojom rozhovore s Plukovníkom. „Na Ramba sa nasral, pretože sa pozeral von z okna a na mňa, pretože som okolo toho spustila tirádu. Je to otrasný učiteľ a nepresvedčíš ma o opaku.“

„Fajn,“ povedal Plukovník. „Len už nerob scény. Kriste, veď si toho úbohého starého bastarda skoro zabila.“

„Nikdy nevyhráš nad Hydeom tým, že mu budeš vzdorovať,“ povedal Takumi. „Zožerie ťa zaživa, potom ťa vyserie a následne sa vyšťít na tvoju hromádku. Čo by sme, mimochodom, mali urobiť tomu, kto bonzol Maryu. Dozvedel sa niekto niečo?“

„Musel to byť týždňový sráč,“ povedala Aljaška. „No podľa všetkého si myslia, že to bol Plukovník. No ktovie. Možno mal Orol len šťastie. Bola sprostá – dala sa prichytiť. Vyrazili ju a to je koniec. To sa stáva, keď si sprostý a dáš sa prichytiť.“ Aljaška našpúlila pery do O ako zlatá rybka, pričom sa neúspešne snažila vyfukovať kolieska dymu.

„Fíha,“ povedal Takumi, „keby ma niekedy vyhodili, pripomeň mi, aby som sa o odplatu postaral ja sám, keďže sa v tomto určite nemôžem spoľahnúť na teba.“

„Nebud' sprostý,“ odvetila, ani nie tak nahnevane ako pohrdavo. „Nechápem, prečo ste takí posadnutí vyriešiť všetko, čo sa tu stane, akoby sme museli objasniť každú záhadu. Ježiši, veď je po všetkom. Takumi, ty sa musíš prestať zaoberať problémami iných a zamerať sa na svoje vlastné.“ Takumi chcel niečo povedať, ale Aljaška zdvihla ruku na znak toho, že už je po rozhovore.

Nepovedal som ani slovo. Nepoznal som Maryu a vôbec, „potichu počúvať“ bola moja bežná stratégia v spoločnosti.

„Aj tak,“ oslovila ma Aljaška, „myslím si, že to, ako s tebou zaobchádzal, bolo hrozné. Mala som chuť kričať. Chcela som ťa jednoducho pobozkať a napraviť to.“

„Škoda, že si to neurobila,“ odvetil som s kamennou tvárou a všetci sa rozosmiali.

„Si rozkošný,“ povedala a ja som cítil, ako ma hltá očami. Celý nervózny som odvrátil zrak. „To je smola, že milujem svojho frajera.“ Díval som sa na zauzlené korene stromov na brehu potoka. Veľmi som sa snažil nevyzerať rozkošne.

Ani Takumi tomu neveril. Podišiel ku mne, rukou sa mi zaboril do vlasov a začal pre Aljašku rapovať: „Hej, Rambo je rozkošný / no tebe je bližší zlodušný / a Jake je viac poslušný / lebo on je taký...“

KAM ZMIZLA ALJAŠKA

doriti. Doriti. Takmer som vytvoril štvrtý rým na slovo *rozkošný*. Ale napadlo mi iba *nízkodušný*, čo ani nie je slovo.“

Aljaška sa zasmiala. „Teda po tomto už na teba nie som ani naštvaná. Kokos, rapovanie je také sexi. Rambo, vedel si vôbec, že si práve v prítomnosti najzvrátenejšieho hip hopera Alabamy?“

„Nie.“

„Spusti rytmus, Plukovník Katastrofa,“ povedal Takumi a ja som sa rozosmial pri myšlienke, že tento nízky a bizarný chalan by mohol mať raperské meno. Plukovník si pridržal ruky pri ústach a začal vydávať smiešne zvuky, ktoré zrejme mali udávať rytmus. *Duh-duh-duh-dah. Duh-dah*. Takumi sa rozosmial.

„Práve tu pri rieke, mám to vysypať? / Ak by bol dym nanuk, chcem ho ochutnať / Moje rýmy sú tak trochu oldskúl ako starý Riman / rytmy Plukovníka zasa smutné ako Millerova Willy Loman / Občas ma vinia, že som šoumen / Viemrýmovatrýchlo i pomaly, amen.“

Zastavil, nadýchol sa a vzápätí dokončil.

„Ako Emily Dickinson, nemám strach zo striedavého rýmu / a to je koniec tejto slohy, hip hoper patrí do špičkového tímu.“

Netušim, aký je rozdiel medzi striedavým a združeným rýmom, ale bol som primerane ohromený. Venovali sme Takumimu jeden skromný potlesk. Aljaška dofajčila cigaretu a hodila ju do potoka.

„Prečo fajčíš tak brutálne rýchlo?“ opýtal som sa.

Pozrela sa na mňa a zoširoka sa usmiala. Taký široký úsmev by na jej úzkej tvári vyzeral trafene, keby nebolo elegantnej zelene jej očí. Usmiala sa veselo ako dieťa na Štedrý večer a povedala: „Ty fajčíš pre potešenie. Ja fajčím, aby som umrela.“

stodeväť dní predtým

Nasledujúci večer podávali v jedálni pečenú sekanú, jedno z tých mála jedál, ktoré neboli pražené, a azda preto to bol Maureenin najväčší kuchársky nepodarok – tvrdá zmes v omáčke sa nepodobala

na sekanú a už vôbec nechutila ako mäso. A hoci som sa v Aljaškinom aute nikdy neviezol, podľa všetkého nejaké mala, pretože nám s Plukovníkom navrhla, že nás zavezie do McDonaldu. Plukovník však nemal peniaze a ja som ich tiež nemal nazvyš, keďže som ustavične sponzoroval jeho cigaretovú vášeň.

Takže namiesto výletu do mekáča sme si s Plukovníkom znovu ohrievali dvojdiňové pražitá – no ohrievané pražitto na rozdiel od, povedzme, hranoliek, v mikrovlnke nestratilo na chuti ani na svojom príjemnom chrupčaní. Po večeri Plukovník naliehal, aby sme sa zúčastnili prvého basketbalového zápasu sezóny v Creeku.

„Basketbal na jeseň?“ opýtal som sa Plukovníka. „O športoch toho síce veľa neviem, ale nehrá sa vtedy futbal?“

„Školy našej kategórie sú príliš malé, aby mali futbalový tím, takže na jeseň hráme basket. Aj keď, ty brďo, futbalový tím v Culver Creeku by bola poriadna pecka. Ty s tvojou vyzíabnutou ritou by si mohol excelovať ako útočník. Tak či onak, basketbal je výborná hra.“

Neznášal som šport. Neznášal som šport, neznášal som ľudí, ktorí ho pestovali, neznášal som ľudí, ktorí ho pozerali, a neznášal som ľudí, ktorí znášali ľudí, ktorí šport pozerali alebo nejaký hrali. V treťom ročníku na základnej – čo je posledný ročník, kedy sa dá hrať bejzbal pre deti – ma mama prinútila pridať sa k orlandským pirátom, pretože strašne túžila po tom, aby som si našiel kamarátov. Kamarátov som si našiel – skupinku škôlkarov, ktorí mi veľmi nezlepšili spoločenský kredit medzi rovesníkmi. V ten rok som to takmer dotiahol do hviezdneho tímu detského bejzbalu, a to najmä preto, lebo som vyčnieval nad zvyškom hráčov. Clay Wurtzel bol škôlkar s jednou rukou, ktorý sa vyzíval v tom, že ma mlátil. Ja som bol nezvyčajne vysoký tretiak s dvoma poriadne dlhými rukami, no i napriek tomu ma Clay Wurtzel rozniesol na kopytách. Vôbec to však nebolo len také obyčajné poľutovaniahodné jednoruké decko. Clay Wurtzel vedel zo všetkých síl *udriet*, zatiaľ čo ja som občas nezvládol odpáliť

KAM ZMIZLA ALJAŠKA

ani loptu položenú na podstavci. Jedna z vecí, ktorá ma najviac zaujala v Culver Creeku, a v čom ma otec uistil, bolo, že tam nebude povinný telocvik.

„Iba pri jednej príležitosti zabúdam na svoju nenávisť k týždňovým sráčom a ich countryclubovej sračke, čo nazývajú hudbou,“ povedal mi Plukovník. „A to vtedy, keď púšťajú v telocvični na plné gule klimatizáciu kvôli úbohému zastaranému basketbalu Culver Creeku. Nemôžeš prešvihnúť prvý zápas tohto roka.“

Ako sme kráčali k hangáru telocvične, ktorú som síce už videl, no nikdy som si nemyslel, že sa k nej čo i len priblížim, tobôž do nej vstúpim, Plukovník mi vysvetlil to najdôležitejšie na našom basketbalovom tíme: Nie sú veľmi dobrí. Prezradil, že „hviezdou“ tímu je maturant Hank Walsten, ktorý hrá silového útočníka napriek tomu, že je vysoký len meter sedemdesiat. Hankov prvoradý prínos školy bol ten, že mal vždy trávu. To som už vedel. Plukovník mi prezradil aj to, že sa za celé štyri roky nestalo, aby hral Hank triezvy.

„Miluje trávu ako Aljaška sex,“ pokračoval Plukovník. „To je muž, ktorý zhotovil bongo z hlavne vzduchovky, zrelej hrušky a lesklej fotografie Anny Kournikovovej. Nie je to práve najžiarivejší drahokam medzi šperkami, ale treba mu uznať obdivuhodnú oddanosť k užívaniu narkotík.“

Od Hanka to vraj v tíme ide dolu vodou, až kým sa nedostaneme k strednému útočníkovi Wilsonovi Carbodovi, ktorý je vysoký niečo cez meter osemdesiat. „Sme takí zlí,“ povedal Plukovník, „že nemáme ani maskota. Volám nás Nuly z Culver Creeku.“

„Takže stoja za prd?“ spýtal som sa. Nerozumel som tomu, prečo sa chce niekto prizeráť, ako mu valcujú jeho príšerný tím, i keď klimatizácia bola pre mňa dostatočným dôvodom.

„Och, stoja za hovno,“ odvetil Plukovník. „Ale školu pre hluchých a slepých vždy prevalcujeme.“ Basketbal zrejme nebol silnou stránkou alabamskej školy pre hluchých a slepých, takže sme zvyčajne skončili s jedným víťazstvom v sezóne.

Dorazili sme do telocvične. Uvedomil som si, že sú v nej takmer všetci študenti Culver Creeku. V najvyššom rade tribúny sedeli tri gotičky z Creeku, ktoré si práve nanášali na oči linky – to tu asi bolo normálne. Doma som na baskete nikdy nebol, netušil som, či je zápas prístupný pre všetkých. Aj tak som bol prekvapený, keď na tribúne rovno predou mnou nesedel nikto iný ako Kevin Richman. Roztlieskavačky nepriateľského tímu (ich nešťastné školské farby boli hnedá ako hovno a žltá ako štanika) sa snažili burcovať nepatrný hlúčik v časti vyhradenej pre hostí. Kevin sa obrátil a cival na Plukovníka.

Ako väčšina sráčov, aj Kevin bol oblečený decentne. Vyzeral ako právnik milujúci golf, čo čaká na otvorenie turnaja. A jeho vlasy, tá blondávná štica, po bokoch krátke a navrchu ježaté, boli tak nagélované, že vždy vyzerali ako mokré. Samozrejme, necítil som k nemu takú nenávisť ako Plukovník, pretože Plukovník ho neznášal zo zásady a zásadová nenávisť je sakramentsky silnejšia ako nenávisť typu „Chlapče, keby si ma nemumifikoval a nehodil do toho jazera“. Napriek tomu som sa naňho snažil pozerat' zastrašujúco, presne ako sa on díval na Plukovníka. No len ťažko sa zabúda, že pred niekoľkými týždňami videl moju chudú ríť v trenkách.

„Ty si bonzol Paula a Maryu. My sme ti to len vrátili. Prímerie?“ vypadlo zrazu z Kevina.

„Ja som ich nebonzol. Tuná Rambo ich určite nebonzol, a aj tak ste sa pobavili na jeho účet. Prímerie? Hmm, dovoľ mi urobiť rýchly prieskum verejnej mienky.“ Roztlieskavačky sa usadili, svoje bombolce držali pri hrudi, akoby sa modlili. „Hej, Rambo,“ pokračoval Plukovník. „Čo si myslíš o prímerí?“

„Pripomína mi to situáciu, keď Nemci žiadali od USA, aby sa vzdali počas bitky v Ardénach,“ povedal som. „Na túto ponuku na prímerie by som povedal asi to, čo vtedy povedal generál McAuliffe: Blázni.“

„Prečo ste sa pokúsili zabít tohto chalana, Kevin? Je to génus. Blázni, to je odpoveď na tvoje prímerie.“

KAM ZMIZLA ALJAŠKA

„Ale no tak. Viem, že si ich bonzol a my sme len bránili česť nášho kamoša, ale už je po všetkom. Tak to ukončíme.“ Pôsobil úprimne. Možno sa tak snažil kvôli Plukovníkovej výtržnickej povesti.

„Uzavriem s tebou dohodu. Vyberieš si jedného mŕtveho amerického prezidenta. Ak Rambo nebude vedieť posledné slová toho muža, bude prímerie. Ak ich bude vedieť, celý zvyšok svojho života budeš ľutovať deň, keď si sa mi vyšťal do topánok.“

„To je choré.“

„V poriadku, žiadne prímerie,“ vyhrkol Plukovník.

„Fajn. Millard Fillmore,“ povedal Kevin. Plukovník sa na mňa v rýchlosti pozrel, jeho oči vraveli: *Bol to vôbec prezident?* Ja som sa iba usmial.

„Keď Fillmore umieral, bol strašne hladný. Ale jeho doktor sa ho snažil držať o hlade pre horúčku alebo niečo také. Fillmore však nechcel zmlknúť a neprestajne rozprával o jedle, a tak mu doktor podal lyžičku polievky. Nadovšetko sarkastický Fillmore vtedy povedal: ‚Toto má byť chutné?‘ a zomrel. Žiadne prímerie.“

Kevin zagúľal očami a odišiel. Uvedomil som si, že som si mohol posledné slová Millarda Fillmora pokojne vymyslieť a Kevin by mi pravdepodobne uveril, keby som použil rovnako presvedčivý tón hlasu. Preniesla sa na mňa Plukovníkova sebadôvera.

„To bol tvoj prvý zásah!“ zasmial sa Plukovník. „Pravdou však je, že som ti dal ľahký terč. Ale aj tak. Dobrá práca.“

Nanešťastie pre Nuly z Culver Creeku sme v ten deň nehrali proti škole pre hluchých a slepých. Hrali sme proti kresťanskej škole z centra Birminghamu, proti tímu plnému mohutných, gigantických ľudoopov s hustými bradami a silnou averziou voči nastavovaniu druhého líca.

Na konci prvej štvrtiny bol stav 20:4.

A vtedy sa začala zábava. Plukovník bol hlavný povzbudzovač.

„Kukuričný chlieb!“ zareval.

„KURA!“ odpovedal dav.

„Ryža!“

„HRÁŠOK!“

A vtom zakričali všetci spoločne: „DÍVAME SA NA VÁS Z VÝŠOK.“

„Hip, hip, hurá!“ vykrikol Plukovník.

„OTROCKÝ ŽIVOT VÁS VOLÁ!“

Roztlieskavačky nepriateľského tímu sa snažili odpovedať na naše povzbudzovanie pokrikom „Strecha, strecha, strecha je v plameňoch! A vaša budúcnosť v pekelných ohňoch,“ ale my sme vždy vymysleli niečo lepšie.

„Kúpiť!“

„PREDÁŤ!“

„Obchodovať!“

„VYMIENĀŤ!“

„STE OVELA VĀČŠÍ, NO NAŠU BYSTROŠŤ TREBA MAŤ!“

Keď hostujúci tím striela trestný hod, na každom ihrisku v celej krajine robia fanúšikovia strašný hurhaj, kričia a dupú nohami. Veľmi to nezaberá, pretože hráči sa naučili nevnímať ruch okolo seba. V Culver Creeku sme mali oveľa lepšiu stratégiu. Najprv všetci jačali a revali ako pri normálnej hre. No zrazu dav zašumel: „Psst!“ a vtedy nastalo absolútne ticho. Presne v momente, keď náš nenávidený protihráč prestal driblovať a pripravil sa na strelu, Plukovník sa postavil a vykrikol niečo ako:

„Pre zmilovanie božie, ohol si konečne tú hlavu!“ Alebo: „Nemôžem si pomôcť, ale strašne sa mi páčiš. Urobíš ma, keď dohráš?!“

Tesne pred koncom tretej štvrtiny si tréner kresťanskej školy vypýtal time-out. Sťažoval sa rozhodcovi na Plukovníka, pričom naňho rozhnervane ukázal. Prehrávali sme 56:13. Plukovník sa postavil. „Tak čo?! Máte problém!?“

Tréner vykrikol: „Vyrušuješ mojich hráčov!“

„TO JE POSTREH, SHERLOCK!“ obratom zajačal Plukovník. Rozhodca podišiel k nemu a vyrazil ho z telocvične. Ja som šiel za ním.

KAM ZMIZLA ALJAŠKA

„Už ma vyhodili z tridsiatich siedmich zápasov,“ povedal.

„Kokos, to je dosť.“

„Hej. Raz alebo dvakrát mi totálne preskočilo. Do konca zápasu zostávalo jedenásť sekúnd. Vybehol som na ihrisko a zobral som druhému tímu loptu. Nebolo to odo mňa veľmi pekné. No vieš, občas sa neudrším.“

Plukovník bežal predou mnou. Mal radosť, že ho vyhodili. Bežal som mu za päťami. Aj ja som chcel byť jedným z tých, čo sa občas neudržia a celou svojou silou spaľujú zem. No zatiaľ som takých ľudí aspoň spoznal a patril som k nim ako chvost ku kométe.

stoosem dní predtým

Na druhý deň ma Dr. Hyde požiadal, aby som po hodine zostal v triede. Keď som stál priamo pred ním, prvý raz som si uvedomil, aký je zhrbený. Náhle sa mi zdal smutný a akýsi starý. „Máte rád tento predmet, však?“ opýtal sa.

„Áno, pane.“

„Máte celý život na to, aby ste premýšľali nad buddhistickým chápaním vzájomného prepojenia.“ Každú vetu hovoril tak, akoby si ju predtým zapísal, zapamätal a teraz ju recitoval. „Ale kým ste sa pozerali z okna, prepásli ste príležitosť preskúmať rovnako zaujímavú stránku buddhistickej viery – byť prítomný vo všetkých stránkach vášho každodenného života, byť skutočne prítomný. Budte prítomný na tejto hodine. A potom, keď sa to skončí, budte prítomný tam vonku,“ povedal a kývol hlavou k jazeru.

„Áno, pane.“

stojeden dní predtým

Len čo som sa v prvé októbrové ráno prebral dosť na to, aby som vstal z postele, vedel som, že niečo nie je v poriadku. Postel' čudne voňala.